

Dr hab. Anna Musiała
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet im. A. Mickiewicza,
Poznań,
członek Komisji Kodyfikacyjnej
Prawa Pracy
Łódź, 23 listopada 2017 r.

Samorząd gospodarczy wczoraj i dziś

- **Idea zrzeszania:** podłoże psychologiczno-społeczne dla budowania wspólnot, zrzeszeń, stowarzyszeń;
- **Przykłady:** instytucja związków zawodowych, instytucja stowarzyszeń

Konstytucja RP z 1997 r.

- Ważkość problemu dostrzeżona przez ustrojodawcę:
 - 1) Art. 12 Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji.
 - 2) Art. 17.1 W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawodu zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.
 - 2. W drodze ustawy można tworzyć również inne rodzaje samorządu. Samorządy te nie mogą naruszać wolności wykonywania zawodu ani ograniczać wolności podejmowania działalności gospodarczej.

Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych

- Zasady funkcjonowania
- Zadania
- “mocne” i „słabe” strony

Ustawa z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych

- Art. 1. Przedsiębiorcy mogą z
- **Art. 2.** Izba gospodarcza jest organizacją samorządu gospodarczego, reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców, w szczególności wobec organów władzy publicznej.
- **Art. 3.** Izby gospodarcze kształtują i upowszechniają zasady etyki w działalności gospodarczej, w szczególności opracowują i doskonalą normy rzetelnego postępowania w obrocie gospodarczym.
- **Art. 4.** 1. Izba gospodarcza jest uprawniona do wyrażania opinii o projektach rozwiązań odnoszących się do funkcjonowania gospodarki oraz może uczestniczyć, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w przygotowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie.
- 2. Izba gospodarcza może dokonywać ocen wdrażania i funkcjonowania przepisów prawnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej.

- **Art. 5. 1.** Izba gospodarcza określa samodzielnie w statucie zadania w granicach właściwości określonej w art. 2-4.
- 2. Izba gospodarcza w szczególności może:
 - 1) przyczyniać się do tworzenia warunków rozwoju życia gospodarczego oraz wspierać inicjatywy gospodarcze członków;
 - 2) popierać, we współpracy z właściwymi organami oświatowymi, rozwój kształcenia zawodowego, wspierać naukę zawodu w zakładach pracy oraz doskonalenie zawodowe pracowników;
 - 3) delegować swoich przedstawicieli, na zaproszenie organów państwowych, do uczestniczenia w pracach instytucji doradczo-opiniotwórczych w sprawach działalności wytwórczej, handlowej, budowlanej i usługowej;
 - 4) organizować i stwarzać warunki do rozstrzygania sporów w drodze postępowania polubownego i pojednawczego oraz uczestniczyć na odrębnie określonych zasadach w postępowaniu sądowym w związku z działalnością gospodarczą jej członków;
 - 5) wydawać opinie o istniejących zwyczajach dotyczących działalności gospodarczej;
 - 6) informować o funkcjonowaniu przedsiębiorców oraz wyrażać opinie o stanie rozwoju gospodarczego na obszarze działania izby.
- 2a. Izba gospodarcza, utworzona przez grupy producentów rolnych i ich związki oraz przedsiębiorców prowadzących działalność przetwórczą lub handlową w zakresie produktów lub grupy produktów w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach, powinna działać na rzecz dostosowywania produkcji, przetwórstwa i handlu do wymogów rynku, w szczególności w zakresie ilości i jakości produktów.

- **Art. 7. 1.** Izba gospodarcza może być utworzona, jeżeli taką inicjatywę podejmie co najmniej 50 przedsiębiorców, zwanych dalej "założycielami", na obszarze działania tworzonej izby obejmującym obszar województwa. W wypadku gdy terytorialny zakres działania izby będzie przekraczać obszar województwa, liczba założycieli powinna wynosić co najmniej 100.
- 1a. Ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się, jeżeli założycielami są wyłącznie towarzystwa emerytalne działające na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.
- 1b. W razie utworzenia izby przez podmioty, o których mowa w art. 5 ust. 2a, liczba założycieli powinna wynosić odpowiednio 10 i 20.
- 2. W celu utworzenia izby gospodarczej założyciele uchwalają statut izby, potwierdzając jego przyjęcie przez złożenie na nim swoich podpisów.

Jutro?

- Idea powszechnego samorządu gospodarczego
- Założenia: oparcie na przymusowej przynależności do izby i w dalszej kolejności do Krajowej Rady Samorządu Gospodarczego

Wnioski

- Dobrowolność a przymus
- Brak podziału wg kryterium branż

Postulaty na przyszłość

- Konieczność zrzeszania się, a wręcz paląca potrzeba!
- Dlaczego:
 - 1) kontekst globalizacji
 - 2) kontekst inflacji przepisów
 - 3) kontekst obrony praw i wolności, tzw. lobbying

Kierunki zmian w prawie pracy

- Ważkość nadchodzących zmian w kontekście powołania Komisji Kodyfikacyjnych Prawa Pracy
- 1) Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy 1974,
- 2) Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy 2002-2007
- 3) Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy 2016

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy

- Założenie ogólne dla działania Komisji,
- Harmonogram prac
- 2 kodeksy prawa pracy:
 - A) Kodeks Indywidualnego Prawa Pracy
 - B) Kodeks Zbiorowego Prawy Pracy

Kluczowe problemy:

- Redefinicja stosunku pracy
- Postulat wprowadzenia domniemania stosunku pracy
- Transformacja pojmowania samozatrudnienia
- Zmiany w zakresie pojmowania urlopów

Art. 22 KP

- § 1. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.
- § 1¹. Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.
- § 1². Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.
- § 2. Pracownikiem może być osoba, która ukończyła 18 lat. Na warunkach określonych w dziale dziewiątym pracownikiem może być również osoba, która nie ukończyła 18 lat.
- § 3. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego nawiązać stosunek pracy oraz dokonywać czynności prawnych, które dotyczą tego stosunku. Jednakże gdy stosunek pracy sprzeciwia się dobru tej osoby, przedstawiciel ustawowy za zezwoleniem sądu opiekuńczego może stosunek pracy rozwiązać

Art. 750 k.c.

- **Art. 750.** Do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.